

Malyuga O. S. Content for Teaching Students to Read Profession-Oriented Foreign Texts at the Final Stage of Higher Schools

The article concerns the subject and process aspects of educational content of teaching reading of foreign language vocationally-oriented texts at the final stage of higher school. The main components of educational content of teaching master's students to read foreign language vocationally-oriented texts are covered:

- the foreign language scientific texts in accordance with the related language material,
- speech (lexical and grammar) skills,
- vocationally-oriented communicative skills, and
- compensating skills.

Thus, the technology of teaching foreign language vocationally-oriented texts at the final stage of higher school is to be oriented to the realization of each component mentioned afore. We see promising areas for further research in the detailed analysis of the process aspect of educational content for the master's students relative to teaching reading of foreign language vocationally-oriented text, as well as in the study of the linguistic particularities of the professional authentic texts of foreign articles aimed to create the educational complex in order to form certain skills in master's students.

Key words: educational content, vocationally-oriented foreign texts, prospective masters.

Стаття надійшла до редакції 04.03.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Чернуха Н. М.

УДК 378.011.3-051:651.4/.9

Я. В. Мельник

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ

Сучасне суспільство, в якому інформація все більше набуває ролі соціально-значущого ресурсу (на рівні з матеріальними, енергетичними, фінансовими та іншими ресурсами), потребує висококваліфікованих фахівців, які б вільно володіли інформаційно-комунікаційними технологіями та ефективно їх використовували у своїй професійній діяльності. Для роботи у сфері економіки, сучасного бізнесу та адміністративного управління, окрім фахових та спеціальних економічних знань, необхідні знання та навички вільного володіння

інформаційно-комунікаційними технологіями. Це повною мірою стосується фахівців зі спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність”. Саме фахівцям-документознавцям потрібно вміти виконувати інформаційно-аналітичну підтримку бізнес-проектів, планувати, розроблювати, організовувати та керувати проектами інформатизації соціально-економічних об’єктів різних рівнів.

Мета статті – розглянути особливості та значення застосування інноваційних технологій при підготовці фахівців-документознавців.

Створення національної освітньої системи – необхідний чинник інтелектуального й духовного розвитку суспільства. Разом з тим реформування освіти в Україні відбиває і характерні риси, зміст і спрямованість перетворень, що мають загальноцивілізаційне значення. Під впливом новітніх інформаційних і освітніх технологій помітно зростають обсяги знань, руйнується усталена до недавнього часу структура виробництва і баланс попиту на професії, а отже, і зайнятості населення. Створюються можливості для задоволення потреби в кадрах для нових видів діяльності, а також підвищення рівня освітньої підготовки, розширення і оновлення номенклатури фахових кваліфікацій, діапазону вузівських спеціальностей і навчальних дисциплін для підготовки кадрів.

Дослідженням проблеми професійної підготовки майбутніх документознавців займаються, О. В. Матвієнко, Ю. І. Палеха, Є. О. Плешкевич, Я. О. Чепуренко, Г. М. Швецова-Водка, В. М. Варенко.

Прискорення науково-технічного прогресу, засноване на впровадженні у виробництво гнучких автоматизованих систем, мікропроцесорних засобів і пристроїв програмного управління, роботів і обробних центрів, поставило перед сучасною педагогічною наукою важливе завдання – виховати та підготувати підростаюче покоління, здатне активно включитися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства, пов’язаний з інформатизацією.

Розвиток інформаційних технологій, повсюдне використання інформаційних ресурсів, що є продуктом інтелектуальної діяльності найбільш кваліфікованої частини працездатного населення суспільства, визначає необхідність підготовки в підростаючому поколінні творчо активного резерву. З цієї причини стає актуальною розробка певних методичних підходів до використання засобів нових інформаційних технологій для реалізації ідей розвиваючого навчання, розвитку особистості студента. Зокрема, для розвитку творчого потенціалу індивіда, формування у студента вміння здійснювати прогнозування результатів своєї діяльності, розробляти стратегію пошуку шляхів і методів вирішення завдань – як навчальних, так і практичних.

Не менш важливе завдання – забезпечення психолого-педагогічними та методичними розробками, спрямованими на виявлення оптимальних умов використання засобів нових інформаційних

технологій з метою інтенсифікації навчального процесу, підвищення його ефективності і якості [4].

Застосування комп'ютерної методології навчання сприяє інтеграції всіх видів навчальної роботи при підготовці документознавців до професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Документознавство – це наукова дисципліна, яка досліджує процеси створення й функціонування документів та розробляє принципи побудови документно-комунікаційних систем та методи їхньої діяльності [3].

Своєчасність і перспективність спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” зумовлена рядом об'єктивних чинників: по-перше, це виключно важлива роль документу, у тому числі електронного, в сучасному світі. Це носій різноманітної інформації і канал соціальної комунікації, засіб збереження, реєстрації і передання інформації у просторі й часі, це й об'єкт охорони інтелектуальної власності та захисту авторських прав. Основи документоведення – невід'ємна складова досконалості як державного управління, так і будь-якого приватного підприємництва. По-друге, це зростання ролі інформаційних процесів у всіх різновидах людської діяльності, прояв спільної основи, притаманній багатьом інтелектуальним напрямам суспільного розвитку, його глобалізації. Створюються не тільки інформаційно-аналітичні підрозділи, інформаційно-рекламні агенції, розширюється коло центрів науково-технічної інформації, патентних структур, а й посилюється значення високоякісного інформаційного забезпечення вищого керівництва всіх рівнів і напрямів соціального управління на базі новітніх технологій й застосування глобальних світових мереж. Відкриття нової спеціальності стало зворотною реакцією на процеси, що відбулись в соціально-комунікативній сфері країни: активний розвиток систем зв'язку, телекомунікацій, створення інформаційного системно-мережевого простору. Основи підготовки таких фахівців були закладені ще у 60-х роках минулого століття кафедрою радянського діловодства Московського державного історико-архівного інституту на чолі з професором К. Г. Мітяєвим, якого в 1979 році замінила професор Т. Н. Кузнєцова. Сьогодні на території Російської федерації документознавців готують більше ста вищих навчальних закладів. А от навчальна спеціальність під найменуванням „Документознавство та інформаційна діяльність”, що впроваджена з середини 90-х років, існує тільки в Україні. В Російській федерації її аналогом є спеціальність „Документознавство та документаційне забезпечення управління”, яка дещо вужче й зорієнтована лише на підготовку діловодів. Навчання інформаційній діяльності в російських ВНЗ об'єднане з бібліотечною й позначається як „Бібліотечно-інформаційна діяльність”. В США викладання курсу дисциплін з інформаційної діяльності також інтегровано з бібліотечною.

Популярність підготовки фахівців зі спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” в Україні невпинно зростає. За останні три роки ця спеціальність відкрита більш ніж в двох десятках вищих навчальних закладів та на їх відокремлених факультетах університетів в Луганську, Луцьку, Миколаєві, Одесі, Рівному, Черкасах.

У сучасних умовах успішне функціонування адміністративних державних органів влади і пов'язаних з їх діяльністю інших установ – науково-дослідних інститутів, архівів, відділів діловодства, аналітичних відділів, установ соціальної сфери, комерційних організацій тощо залежить від висококваліфікованих фахівців у сфері документознавства та інформаційної діяльності, адже саме вони забезпечуватимуть організацію діловодства, документне та інформаційне обслуговування управлінської діяльності.

Фахівець-документознавець здатний вирішувати проблеми теоретичного характеру як у сфері документознавства, так і у сфері інформаційних технологій у документознавстві, орієнтуючись при цьому на їхнє практичне застосування.

Основними галузями та об'єктами діяльності випускників із вищою освітою за професійним спрямуванням документознавця, інженера з науково-технічної інформації є інформаційна діяльність у сучасному суспільстві, спрямована на організацію збирання, зберігання, перетворення, використання та розповсюдження інформації. Від насиченості суспільства документами залежить рівень цивілізованості і культури нації, країни людства. Оскільки в умовах інформатизації значно зросла потреба в інформаційному забезпеченні різних сфер суспільного життя, посилилися інтеграційні зв'язки в багатьох сферах інформаційної діяльності (центрів інформації та документації, видавництва, архівів тощо) з такими соціальними інституціями, як управління, наука, виробництво, освіта, культура, комерція, бізнес тощо, професійна діяльність у галузі інформації та документознавства набуває особливої соціальної ваги.

Головною метою служби діловодства мусить бути ефективне управління всією документацією установи, в тому числі досконале документаційне забезпечення управління, якісне надання документно-інформаційних послуг, вчасна обробка і передання на різні рівні керування необхідної для прийняття управлінських рішень документованої інформації.

Підготовка сучасних кадрів для означеної сфери є важливим державним завданням, оскільки недостатньо інтегрована на сьогодні система документних комунікацій має бути поступово перетворена висококваліфікованими фахівцями на стратегічно орієнтовану цілісність, що підвищить ефективність функціонування соціально-інформаційних та документно-комунікативних процесів у забезпеченні життєдіяльності громадянського суспільства.

Підхід до підготовки документознавців базується на результатах вивчення та прогнозування структури соціальної та виробничої діяльності фахівців. Підготовка фахівців з інформаційної діяльності має базуватись на міжнародних стандартах гуманітарної освіти і відповідати потребам вітчизняного ринку праці.

Розглядаючи особливості професійної діяльності документознавця у контексті інформатизації суспільства, необхідно враховувати структурні зрушення, обумовлені розвитком і впровадженням новітніх технологій, що сприяють поширенню такого типу відносин, як інформаційні. Це вплинуло на загальний стан інформатизації суспільства. Основним її джерелом є інформаційний ресурс, темпи нарощування якого залежатимуть від подальшого технічного та економічного розвитку.

Застосування новітніх технологій автоматизованої обробки, систематизації та аналізу інформації для підготовки управлінських рішень, відкритість інформації і постійний доступ до існуючих державних інформаційних систем та інших інформаційних ресурсів, передбачені чинним Законодавством України в контексті розвитку національної інформаційної мережі Інтернет. Це один із пріоритетних напрямів державної політики в сфері інформатизації, що обумовив нові підходи і до технології державного управління, включаючи його центральні і місцеві органи. Екстраполюючи міжнародні моделі на сучасні завдання розвитку українського суспільства з урахуванням його традиційних цінностей та реального стану, фахівець-документознавець повинен мати високий рівень професійної компетентності для окреслення своїх функціональних повноважень в умовах постійного розширення та ускладнення інформаційно-комунікативних систем [2].

В. Варенко порушує питання про забезпечення розвитку у студентів системного мислення, усвідомлення необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій для управління та прийняття рішень, для дослідження складних економічних явищ і процесів. Та пояснює, що перед викладачами стоїть складне завдання – навчити майбутніх фахівців-документознавців раціонально використовувати інформаційно-комунікаційні технології, їхні технічні можливості та програмне забезпечення обчислювальної техніки в інформаційно-аналітичній роботі [1, с. 1]. І з цим неможна не погодитись, адже при підготовці фахівцям із документознавства потрібно донести необхідність технічних засобів та системного мислення у подальшій праці.

Педагогічний аспект підготовки документознавця полягає в тому, щоб визначити оптимальні методи і прийоми виховання.

Однією з найважливіших умов поліпшення якості сучасної освіти є її інформатизація. Це передбачає якнайповніше використання доступної інформації, а саме:

- підвищення ефективності навчального процесу на основі його індивідуалізації та інтенсифікації;

- розробка методів і технологій навчання з орієнтацією на розвиваючу, випереджаючу і персоніфіковану освіту;
- досягнення необхідного рівня професіоналізму в оволодінні засобами інформатики та обчислювальної техніки;
- інтеграція різних видів діяльності (навчальної, навчально-дослідницької, методичної, наукової, організаційної) у межах певної освітньої технології;
- підготовка майбутніх фахівців до роботи в умовах інформаційного суспільства;
- підвищення професійної компетентності і конкурентоздатності майбутніх фахівців.

Підготовка документознавців має виходити з потреб активізації процесу інформатизації суспільства і необхідності формування інформаційної культури користувачів.

У підготовці документознавців важлива роль належить використанню новітніх інформаційних технологій, що дозволяють створити комп'ютерну методологію навчання, орієнтовану на застосування в навчальному процесі; комп'ютерне моделювання навчально-пізнавальної діяльності; інформування, програмування навчальної діяльності.

Застосування комп'ютерної методології навчання сприяє інтеграції всіх видів навчальної роботи в підготовці документознавців до професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства. Інформаційні технології у навчальному процесі істотно змінюють роль і місце викладача та студента в системі „викладач – інформаційні технології навчання – студент”.

Як свідчить аналіз, нові вимоги до змісту і технології підготовки документознавців поки що не знаходять належного забезпечення навчальними документами для викладачів та студентів вищих закладів освіти України. У зв'язку з цим актуалізується й завдання переосмислення функціонального призначення навчального комплексу для вищих навчальних закладів. До недавнього часу вони були спрямовані переважно на реалізацію інформаційної та відтворюючої функцій, оскільки забезпечували саме таку модель навчання. Сучасний навчальний комплект має бути орієнтований також на забезпечення мотиваційної, розвиваючої, прогностичної, інноваційної та креативної функцій.

Суспільство, яке дбає про своє майбутнє, має усвідомити колосальні можливості привнесені інформаційними технологіями та навчитися грамотно застосовувати їх, у першу чергу, в освіті. Можна багато дискутувати щодо ефективності та доцільності використання інформаційних технологій, але не застосовувати їх було б безглуздя. Можливості сучасної системи освіти взагалі значно розширюються завдяки використанню мультимедійних інтерактивних технологій, Інтернету. Нові інформаційні технології кардинально вплинули на всю

систему освіти, зачепивши її зміст, форми й методи навчання, що призвело до змін вимог до сучасного студента.

Переваги комп'ютерного навчання:

- мультимедійний текст (відео-, аудіоможливості, зв'язок з великою кількістю різноманітних джерел);
- висока мотивація і зацікавленість в інформації;
- необмежена кількість інформації, можливість її широкого вибору;
- самоконтроль і координація викладачем навчального процесу;
- можливість спілкування з носіями мови, ознайомлення з культурою країн, мова, яких вивчається [5].

Актуальність застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у ВНЗ можна визначити такими факторами:

- наданням студентам широкого доступу до джерел інформації;
- необхідністю впровадження у процес навчання комп'ютерних технологій, які б забезпечили всебічну оцінку рівня успішності студентів та можливість самореакції їхніх навчальних досягнень;
- потребою використання комп'ютерних засобів навчання, які дають можливість реалізувати індивідуальний та диференційований підхід у навчанні студентів, а також забезпечують формування у майбутніх фахівців професійної компетентності [1, ст. 1, 2].

Безумовно надмірне використання комп'ютерних технологій, а особливо Інтернету під час навчання має свої недоліки, найвагомішим з них на нашу думку – зменшення спілкування з викладачем. При таких умовах можна випустити щось важливе. Тому в системі навчання із застосуванням інноваційних технологій потрібно вміло приділяти увагу ще й реальному спілкуванню. Адже професія документознавця пов'язана не лише з навичками користування комп'ютером, а і вмінням спілкування з людьми.

Перспективи розвитку галузі документознавства та інформаційної діяльності сьогодні визначаються оптимальним поєднанням комплексу фахових знань, вмінь, навичок та високої професійної мобільності спеціалістів. Вирішальне значення тут мусять мати управлінська культура, ініціатива, творчість і активність персоналу, адже значна частина професійних знань отримується під час роботи. Гарантією майбутнього сфери документно-інформаційної діяльності повинно бути раціональне співвідношення можливостей отримання спеціальної освіти та підвищення кваліфікації фахівців.

Служба діловодства, як серцевина організації, що відображає і забезпечує її діяльність, сьогодні мусить стати потужним інструментом, що в змозі через процеси управління документацією, орієнтувати всі інші підрозділи та окремих виконавців на спільні цілі, мобілізувати ініціативу

співробітників, виховуючи в них почуття єдності і відданості своєму підприємству, поліпшувати процеси ділової комунікації й корегувати організаційну поведінку всіх його членів. [2].

Як бачимо, спеціальність „Документознавство та інформаційна діяльність” з’явилася досить давно і в наш час є дуже перспективною професією, адже в сучасному світі документ, у тому числі електронний, відіграє велике значення в будь-якій організації. Вже сьогодні в сучасних установах діловодство стає високотехнологічним виробничим процесом, системою організаційного, інформаційного, аналітичного, правового та ретроспективного забезпечення її функціонування, функцією менеджменту щодо документування управлінської інформації й організації обігу службових документів. Воно об’єктивно виділяється у високооплачуваний вид професійної діяльності, отримує відповідне технологічне й організаційне оформлення й вимагає значного обсягу знань. Тому важливим питанням є правильна підготовка майбутніх фахівців, яка повинна базуватися на міжнародних стандартах гуманітарної освіти і відповідати потребам вітчизняного ринку праці.

В умовах інноваційного суспільства застосування комп’ютерної методології навчання сприяє інтеграції всіх видів навчальної роботи. Згідно з сучасною концепцією навчання дедалі більше уваги надається оптимізації та індивідуалізації освіти, широкому застосуванню інформаційних технологій, що допоможе майбутнім фахівцям використовувати власний інтелектуальний потенціал на благо суспільства.

Виходячи з вище сказаного можна зробити висновки, що інноваційні технології мають важливе значення при підготовці фахівців-документознавців. Під інноваційними технологіями слід розуміти радикально нові чи вдосконалені технології, які істотно поліпшують умови виробництва або самі виступають товаром.

Непорушеним залишається питання про унікальність можливостей інноваційних технологій, реалізація яких створює передумови для удосконалення освітнього процесу, а також створення методик, орієнтованих на розвиток особистості студента.

Список використаної літератури

- 1. Варенко В.** Використання новітніх інформаційних технологій при підготовці фахівців-документознавців / В. Варенко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 5. – С. 1–2.
- 2. Використання інформаційних технологій в підготовці фахівців в галузі документознавства** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.student-works.com.ua/kursovi/dokznavstvo_dilovodstvo/1038.html
- 3. Документознавство** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Документознавство>
- 4. Нові інформаційні технології в освіті** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://it-tehnolog.com/statti/novi-informatsiyeni-tehnologiyi-v-osviti/>
- 5. Сучасні**

інформаційні технології підготовки майбутніх фахівців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/gurmaza-vv-suchasni-informatsiyni-tehnologiyi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv/>.

Мельник Я. В. Використання інноваційних технологій в процесі підготовки фахівців-документознавців

У статті висвітлено питання про особливості використання новітніх інформаційних технологій у процесі підготовки фахівців-документознавців. Розглянуто значення застосування комп'ютерної методології навчання в умовах інформаційного суспільства. Підготовка документознавців має виходити з потреб активізації процесу інформатизації суспільства і необхідності формування інформаційної культури користувачів.

У підготовці документознавців важлива роль належить використанню новітніх інформаційних технологій, що дозволяють створити комп'ютерну методологію навчання, орієнтовану на застосування в навчальному процесі; комп'ютерне моделювання навчально-пізнавальної діяльності; інформування, програмування навчальної діяльності.

Застосування комп'ютерної методології навчання сприяє інтеграції всіх видів навчальної роботи в підготовці документознавців до професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Ключові слова: документознавство, інформатизація, новітні інформаційні технології.

Мельник Я. В. Использование инновационных технологий в процессе подготовки специалистов-документоведов

В статье освещены вопросы об особенностях использования новейших информационных технологий в процессе подготовки специалистов-документоведов. Рассмотрено значение применения компьютерной методологии обучения в условиях информационного общества. Подготовка документоведов должно исходить из потребностей активизации процесса информатизации общества и необходимости формирования информационной культуры пользователей.

В подготовке документоведов важная роль принадлежит использованию новейших информационных технологий, позволяющих создать компьютерную методологию обучения, ориентированную на применение в учебном процессе; компьютерное моделирование учебно-познавательной деятельности, информирование, программирование учебной деятельности.

Применение компьютерной методологии обучения способствует интеграции всех видов учебной работы в подготовке документоведов к профессиональной деятельности в условиях информационного общества.

Ключевые слова: документоведение, информатизация, новые информационные технологии.

Melnik Y. V. Using Innovative Technology in the Preparation of Documentation Specialists

The article deals with the question of the particular use of new information technologies in the preparation of documentation specialists. The role of computer application training methodology in the information society. Preparation of documentation should be based on the needs revitalization process of informatization of society and the need to develop information culture of the users.

In preparation of documentation important role to use new information technologies to create a computer training methodology that focuses on the application in the classroom, computer simulation teaching and learning activities, information, programming training activities.

A society that cares about its future must realize tremendous opportunities brought about information technology and learn how to properly apply them, especially in education. There is plenty to debate about the effectiveness and appropriateness of using information technologies, but not to use them would be folly. Features modern education system in general greatly enhanced through the use of interactive multimedia technology, the Internet. New information technologies dramatically affect the entire education system, hitting its content, forms and methods of training, leading to changes in requirements for the current student.

The use of computer training methodology facilitates the integration of all academic work in preparation of documentation for professional work in the information society.

Key words: Documentation, information, new information technologies.

Стаття надійшла до редакції 05.04.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – к. п. н., доц. Курило Н. О.

УДК 796.88.015

Р. В. Михальчук

**ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ЛЕГКИХ ГИР РІЗНОЇ ВАГИ В ПІДГОТОВЧОМУ ПЕРІОДІ
ТРЕНУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ ГИРЬОВОГО СПОРТУ**

Високі результати в сучасному гирьовому спорті змушують фахівців шукати нові підходи підготовки спортсменів до змагань. Плануючи отримати високі результати на змаганнях, більшість тренерів традиційно передчасно обирають високі обсяги та інтенсивність навантажень, особливо у підготовчому періоді, з непідготовленою адаптацією організму та слабим нервово-психічним станом спортсмена.